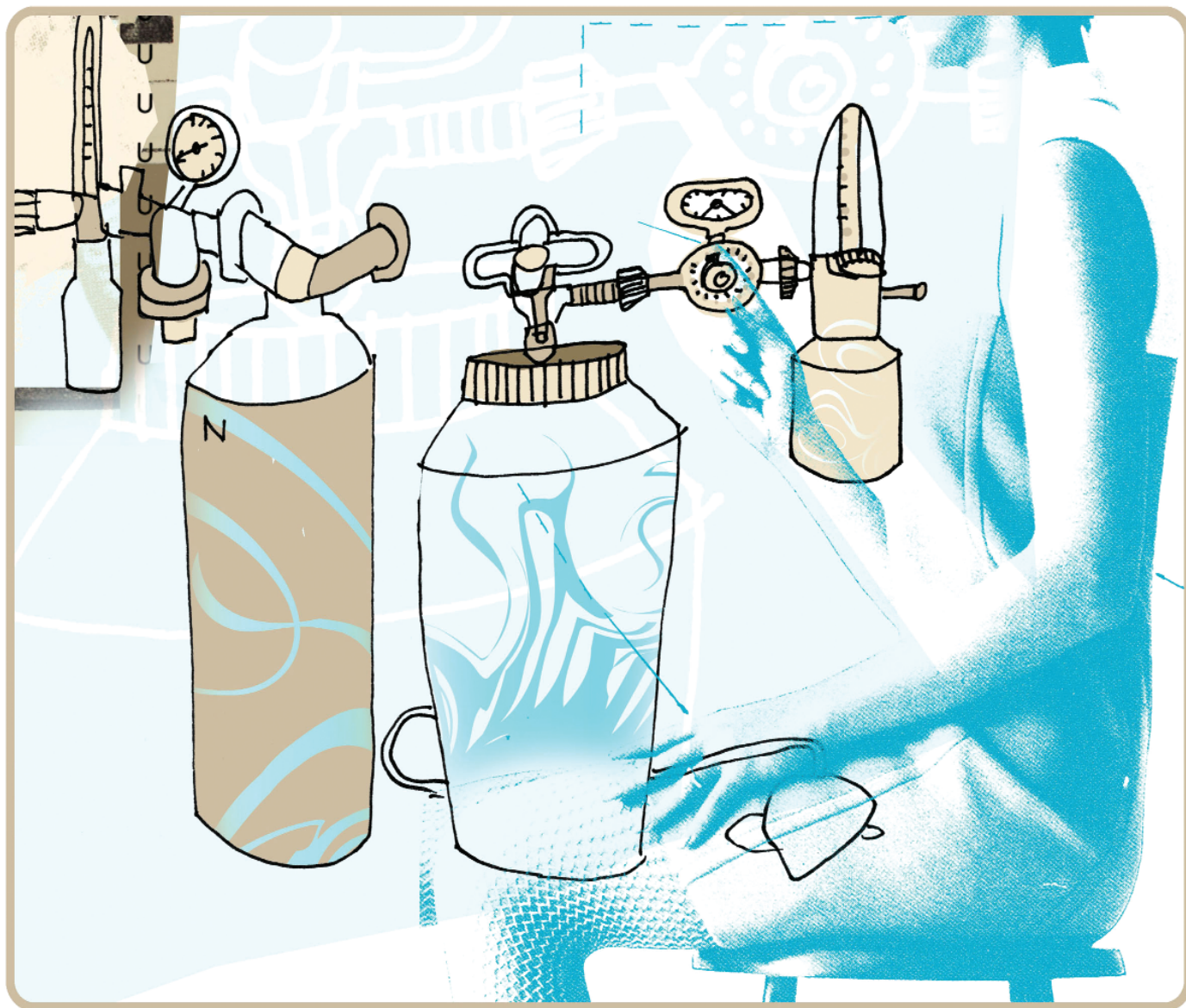

W polskich szpitalach zmarnowano już ponad 2 mln zł. A to dopiero początek

graf. Natalia Gościński

Gazowe pomieszanie

Kamil Piątek

Hospitalizowanym pacjentom można podawać tlen medyczny z butli albo generatorów. Ponieważ gazy medyczne podlegają takim samym przepisom prawnym, jak leki, wydawać by się mogło, że w obu wypadkach mieszanka jest tej samej jakości. Okazuje się jednak, że w zależności od źródła choremu ordynuje się coca-colę lub... polo-cocktę.

Tlen medyczny jest uznawany za lek, dlatego jego produkcja i sprzedaż musi być zgodna z określonymi wymaganiami prawnymi i wysokimi normami jakościowymi. W Polsce oferuje go kilkadziesiąt firm. – Według Farmakopei (kodeks apteczny; urzędowy spis leków dopuszczonych w danym kraju lub na danym terenie do obrotu), jego źródło powinno emitować tlen w dawce nie mniejszej niż 99-99,7 proc. Tak wysokie wymagania może spełnić tylko tlen podawany z butli. Generatory wytwarzają zaś taki tlen jedynie wtedy, gdy zasysane przez nie powietrze będzie niemal krystalicznie czyste. Możliwe jest to np. w górach. W mieście zawsze będzie przetwarzane powietrze pełne zanieczyszczeń – mówi Andrzej Chromy, specjalista zajmujący się gazami technicznymi.

„ Noworodkom można podawać wyłącznie tlen medyczny. Tymczasem w wielu polskich szpitalach będą one wdychać mieszaninę zanieczyszczonego powietrza „

Generator może się więc przyczynić do zwiększenia liczby zakażeń szpitalnych. Niestety, nie wszyscy dyrektorzy szpitali zdają sobie z tego sprawę i kupują urządzenia za kilkaset tysięcy złotych, które za chwilę być może będą musieli wyrzucić na śmietnik. – Mieszanina gazów wytwarzana przez generator nie jest tlenem medycznym. Zwróciliśmy się z pytaniem do śląskiego inspektora farmaceutycznego w Katowicach o potwierdzenie naszej opinii. Z tego, co wiemy, to sprawa jest w toku – wyraża swoje wątpliwości Zbigniew Niewójt, dyrektor Departamentu Nadzoru Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego. Jego opinię potwierdza dr n. farm. Izabela Majewska, śląski inspektor farmaceutyczny w Katowicach: – Z naszych wstępnych ustaleń wynika, że nie jest to tlen medyczny. To po prostu mieszanina powietrza z większą zawartością tlenu. By sprawdzić jego jakość zgodnie z zasadami, musielibyśmy jednak zbadać ten gaz w laboratorium.

Niestety, w Polsce żadne laboratorium nie ma akredytacji to takich badań. W efekcie

pozostaje tylko poprosić któregoś z naszych zachodnich sąsiadów o badania, na co nie stać żadnego z polskich urzędów, zajmujących się zakażeniami szpitalnymi. Jak się dowiedzieliśmy, na razie tylko szpital w Częstochowie zobowiązał się sprawdzić zagrożenia związane z generatorem.

Specjaliści są zgodni, że generatory mogą działać jedynie wtedy, gdy powietrze wokół nich jest czyste. Brak możliwości stałego monitorowania powietrza otaczającego generator oraz wytworzonego gazu może mieć katastrofalne skutki dla zdrowia, a nawet życia pacjentów. To dlatego, że serce generatora, czyli tzw. sito molekularne, nie przepuszcza azotu, tym samym zwiększając stężenie tlenu. W sytuacji, gdy skażenie powietrza bę-

dzie miało cechy podobne fizyko-chemicznie do tlenu, pacjent wdycha 5-krotnie skoncentrowane zanieczyszczenie. Szczególnie narażeni są najmniejsi pacjenci. Choć przepisy mówią wyraźnie, iż noworodkom należy podawać wyłącznie tlen medyczny, do czasu potwierdzenia wątpliwości inspektorów będą one wdychać mieszaninę powietrza z zanieczyszczeniami niewiadomego pochodzenia. – Gdy kupujemy butle z tlenem, mamy gwarancję czystości gazu i pewność, że jest to tlen medyczny. W wypadku korzystania z koncentratora cała odpowiedzialność spada na użytkownika. Ryzyko ponosi szpital, który taki generator kupił i używa go w swojej działalności – stwierdza Witold Ponikło, specjalista z zakresu sterylizacji.

Do tej pory generatory tlenu zakupiły szpitale w Częstochowie, Czarnkowie i Wrześni. W sumie 5 placówek wydało na ten sprzęt ok. 2,5 mln zł. Już niedługo okaże się, czy pieniądze wyrzucono w błoto. Problemem jest to, że firma importująca generatory kieruje swoje oferty do kolejnych szpitali. ■